

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

~~"This document is the property of the
Thailand Information Center (TIC),
Chulalongkorn University and is to be
returned within two weeks to the
Thailand Information Center, Ratasart
Building 3, Chulalongkorn University"~~

นางสาว น้ำออย อุมะวิชนี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
001220
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

I15947254

OPINIONS ON THAI HISTORY TEXTBOOKS AT THE UPPER SECONDARY

EDUCATION LEVEL

"This document is the property of the Thailand Information Center (TIC), Chulalongkorn University and is to be returned within two weeks to the Thailand Information Center, Ratasart Building 3, Chulalongkorn University"

Miss Nam-oy Umavijanii

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยในระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

โดย

นางสาว น้ำอ้อย อุมะวิชนี

แผนกวิชา

มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาโท

.....*สุประคิษฐ์ นุนนาค*.....รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ นุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*ธีระชัย ปุณณโชติ*.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธีระชัย ปุณณโชติ)

.....*พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์*.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์)

.....*ลาวัณย์ วิทยาวิฑูริกุล*.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัณย์ วิทยาวิฑูริกุล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยในระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย
ชื่อนิสิต นางสาวน้ำอ้อย อุมะวิชนี
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์
แผนกวิชา มัธยมศึกษา
ปีการศึกษา 2520

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยในระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลายที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้ใช้เป็นแบบเรียนในโรงเรียนสำหรับ
ปีการศึกษา 2519 ในเรื่องของคุณภาพในการจัดทำรูปเล่ม ความถูกต้องของเนื้อหาและ
ความสอดคล้องของแบบเรียนกับหลักการเรียนการสอน และจิตวิทยาการเรียนรู้ เพื่อ
เสนอแนวทางในการปรับปรุง แบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินงาน 2 วิธี คือ (1) วิเคราะห์คุณภาพของแบบเรียนวิชา
ประวัติศาสตร์ไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้ใช้ได้
โดยใช้เกณฑ์ที่ผู้วิจัยคัดแปลงจากแนวคิดที่นักการศึกษาได้เสนอไว้ (2) ศึกษาความคิด
เห็นของครูและนักเรียนผู้ใช้แบบเรียนโดยส่งแบบสอบถามไปยังครู 19 คน และนักเรียน
ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 300 คน ในโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์
รวม 15 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ หาค่า
เฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย

ผลของการวิจัยปรากฏว่า ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณภาพในการจัดทำรูปเล่มของหนังสือแบบเรียนอยู่ในระดับใช้ได้ เนื้อหาวิชาและการ
เรียงลำดับหัวข้อตรงตามหลักสูตร และสอดคล้องกับความมุ่งหมายในการสอนวิชาประ
วัติศาสตร์ไทยดี แต่ไม่มีลักษณะดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน เนื้อหาที่บรรจุไว้ในหลักสูตร
มาก และกว้างเกินไป เวลาเรียนมีน้อยไม่ได้สัดส่วนกัน และขาดส่วนประกอบที่สำคัญ
คือไม่มีบทสรุป กิจกรรมเสนอแนะ แบบฝึกหัด เชิงอรรถ วรรณคดี อภิธานศัพท์ หนังสือ
อุเทศ และบรรณานุกรม ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่สำคัญยิ่ง เกี่ยวกับความยาก-ง่าย สาระ
ทางค่านิยม สาระทางค่านพหุธิปัญญา และความถูกต้องของเนื้อหาที่มีคุณภาพอยู่ใน
ระดับพอใช้

นอกจากนี้ นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าเนื้อหาบางเรื่องในแบบเรียนย่อเกินไป
ไป และไม่ทันสมัย สิ่งที่นักเรียนต้องการให้มีในแบบเรียนมากคือภาพประกอบที่เห็นจริง
และมีสีสวยงามดึงดูดความสนใจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Opinions On Thai History Textbooks At The
Upper Secondary Education Level

Name Miss Nam-oy Umavijanii

Thesis Advisor Assistant Professor Pibulsri Wasnasomsithi

Department Secondary Education

Academic Year 1977

ABSTRACT

Purpose :

The purpose of this research was to study opinions of teachers and students on Thai history Textbooks at the upper secondary education level published in the academic year 1976 approved by the Ministry of Education. Specific questions were: the quality of the textbook's format, correctness of content, relevance of content organization to the prescribed curriculum, social studies instruction and psychology of learning. The findings of this study would be valuable guidelines for the improvement of Thai history Textbooks and history instruction.

Procedures :

The procedures of this study consisted of two steps

- (1) Analyze the quality of three Thai history textbooks at the upper secondary education level published in the academic year

1976. Criteria for analysis were developed from the recommendations of outstanding educators. Results were reported in descriptive form; (2) Questionnaires concerning the quality of the textbooks were sent to 19 teachers and 300 students in 15 government and private upper secondary schools in Bangkok Metropolis. The obtained data were then analyzed in percentage, means and standard deviation and presented in tables with explanations.

The results of this research showed that teachers and students had the same opinion that the format of the texts was favorable. The content was moderately relevant to the curriculum and the objectives of teaching Thai history but failed to meet the student's needs and interest. The content required in the curriculum was too broad, and the time allotment was not appropriate. Lack of conclusions, projects activities, exercises, references, footnotes, indexes, appendixes, worldlists as well as bibliographies were major weak points of the texts. The quality of the content concerning the knowledge component, intellectual component and its correctness were all satisfactory.

Students also commented that some topics presented in the textbooks were too brief and un up-to-date. The vivid and colorful illustrations were recommended to be added for attractiveness.

กิติกรรมประกาศ

การเขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย" ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีก็เนื่องจากได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่ได้ให้ความช่วยเหลือแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง และ "พ่อ กับ แม่" ที่ให้การสนับสนุนดูแลตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบคุณ นาวาอากาศตรี อำนวยพล ผุสสรักษ์มาลัย อาจารย์ใหญ่ อาจารย์ผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยทุกท่าน และนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้ให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลมาประกอบการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการวิจัยด้วยดีตลอดมา

น้ำอ้อย อุมะวิชนี

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิจกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ช
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	11
ขอบเขตของการวิจัย	11
ประโยชน์ของการวิจัย	12
วิธีดำเนินงานวิจัย	13
คำจำกัดความ	14
2. การวิจัยและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	15
3. วิธีดำเนินการวิจัย	38
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
5. บทสรุป	135
อภิปรายผลการวิจัย	140
ข้อเสนอแนะ	145
บรรณานุกรม	150
ภาคผนวก	157
ประวัติการศึกษา	201

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1	วัสดุสารที่ครูใช้เป็นหลักสำคัญในการสอนประวัติศาสตร์ไทย 44
2	ผู้เรียบเรียงแบบเรียนประวัติศาสตร์ไทยที่ครูใช้เป็นหลักในการสอน 45
3	ผู้เรียบเรียงแบบเรียนประวัติศาสตร์ไทยที่ครูใช้ประกอบการสอน 46
4	ประเภทหนังสือที่ครูอ่านประกอบในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย 47
5	การเลือกแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยของครู 48
6	ลักษณะการสอนโดยใช้แบบเรียนของครู 49
7	แหล่งที่ครูขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาในการใช้แบบเรียน 52
8	ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณภาพการจัดทำรูปเล่ม 55
9	ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทย 58
10	ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตรวิชา ประวัติศาสตร์ไทย 59
11	ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความสอดคล้องของแบบเรียนกับ หลักการเรียนการสอนและจิตวิทยาการเรียนรู้ 61
12	ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความยาก-ง่าย สาระด้านความรู้ สาระทางค่านิยมทัศนคติ และความถูกต้องของเนื้อหา 66
13	หนังสือแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยที่นักเรียนใช้ เป็นแบบเรียนหลัก 69
14	หนังสือที่นักเรียนจะเลือกใช้ ถ้ามีสิทธิเลือกได้เอง 71
15	ความเข้าใจของนักเรียนเมื่ออ่านหนังสือแบบเรียน 73
16	ความเห็นของนักเรียนที่เห็นว่าเนื้อหาในแบบเรียนนี้เหมาะสมแล้ว 74
17	ความเห็นของนักเรียนที่เห็นว่าเนื้อหาในแบบเรียนไม่เหมาะสม 75
18	สิ่งต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องการให้มีในแบบเรียน 76
19	เหตุผลของนักเรียนที่ชอบวิชาประวัติศาสตร์ไทย 79

ตารางที่

หน้า

20	เหตุผลที่นักเรียนไม่ชอบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทย	80
21	เหตุผลของนักเรียนที่เห็นว่าได้รับประโยชน์จากหนังสือแบบเรียน วิชาประวัติศาสตร์ไทย	81
22	รายชื่อหนังสืออ่านประกอบที่นักเรียนใช้	84
23	วิธีการสอนประวัติศาสตร์ไทยที่นักเรียนชอบ	85
24	คุณสมบัติของแบบเรียนที่นักเรียนต้องการ	86
25	ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับคุณภาพในการจัดทำรูปเล่ม . .	87
26	ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความสอดคล้องของแบบเรียน กับหลักการเรียนการสอนและจิตวิทยาการเรียนรู้	90
27	ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความยาก-ง่าย สาระทางคำ ความรู้ สาระทางคำพุทธิปัญญา และความถูกต้องของเนื้อหา . .	95

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย